

- electronic libraries development: pro et contra : матеріали Міжнар. веб-конф. (м. Харків, 27 берез. 2014 р.). — Режим доступу: http://www.nbuuv.gov.ua/sites/default/files/method_mg/mfiles/2014_10_method/imperatives.pdf (дата звернення 16.03.2015). — Назва з екрана.
10. Прилуцька Н. С. Понятійно-термінологічний аналіз поняття "електронна бібліотека" // Вісн. Житомир. держ. ун-ту. — 2014. — Вип. 3 (75). Пед. науки. — С. 131—134.
11. Проект создания Научной педагогической электронной библиотеки Российской академии образования / В. М. Бусев, К. В. Вигурский, Т. С. Маркарова, С. И. Трифонов // Сборник Президентской библиотеки им. Б. Н. Ельцина. Вып. 2: Современные технологии интеграции информационных ресурсов. — Санкт-Петербург, 2011. — Режим доступа: <http://rd.feb-web.ru/vigursky-11-2.html> (дата обращения 16.03.2015). — Загл. с экрана.
12. Резніченко В. А. Електронні бібліотеки: інформаційні ресурси та сервіси / А. В. Резніченко, О. В. Захарова, Е. Г. Захарова. — Режим доступу: <http://eprints.isofts.kiev.ua/142/1.doc> (дата звернення 16.03.2015). — Назва з екрана.
13. Соляник А. А. Корпоративна взаємодія як основа реалізації функцій Національної електронної бібліотеки // Короленківські читання 2012. Взаємодія та партнерство бібліотек у

регіональному інформаційному просторі : матеріали XV Всеукр. наук.-прак. конф., Харків, 11 жовт. 2012 р. — Харків : [б. в.], 2013. — С. 11—18.

14. Трифонов С. И. Комбинированное электронное представление печатных изданий // Труды 13-й Всероссийской научной конференции "Электронные библиотеки: перспективные методы и технологии, электронные коллекции". — Воронеж : Россия, 2011. — Режим доступа: <http://rd.feb-web.ru/trifonov-11.html> (дата обращения 16.03.2015). — Загл. с экрана.

В статті досліджено критерії формування електронних бібліотек як сучасних інформаційних ресурсів. Проаналізовані сайти обласних універсальних наукових бібліотек України з метою виявлення і характеристики існуючих електронних колекцій документів.

The article studied criterias for the formation of modern digital libraries as information resources. It analyzed web sites of regional universal scientific libraries of Ukraine to identify characteristics of existing electronic documents collections.

Надійшла до редакції 6 квітня 2015 року

УДК 027.625.081:004

*Євгенія Кулик,
аспірант Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*

Тенденції модернізації бібліотечно-інформаційного обслуговування юнацтва

Розглянуто можливості сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для модернізації бібліотечно-інформаційного обслуговування юнацтва та окреслено перспективи на найближчі 10—15 років відповідно до подальшого розвитку комп'ютерних технологій, онлайн-комунікаційних сервісів та світових тенденцій їхнього застосування.

Ключові слова: бібліотечно-інформаційне обслуговування юнацтва, модернізація, інформаційно-комунікаційні технології, бібліотеки для юнацтва.

Реформування сфери культури є одним із головних завдань не лише гуманітарної політики, а й соціально-економічного розвитку України, побудови сучасної демократичної держави, що сповідує загальнолюдські норми й засади, зберігаючи самобутні традиції та культурно-історичні цінності [2].

У добу інноваційної глобалізації та креативної економіки модернізація невід'ємна від культурної діяльності. За таких умов вона поєднується з якісними освітніми програмами, новими технологіями та сучасними рішеннями. Це єдиний необоротний шлях поступу українського суспільства [1, с. 370].

Під впливом реформ продовжуватиметься оновлення бібліотек як соціально-комунікаційних інституцій та суб'єктів соціокультурної реальності. Упродовж останніх років увагу професійної наукової спільноти привертають питання технічної модернізації, детермінованої швидким розвитком комп'ютерних технологій та онлайн-комунікаційних сервісів. Саме впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) до бібліотечної системи є практичним втіленням цього процесу, оскільки без автоматизації внутрішніх процесів, розширення онлайн-середовища установи, інтеграції до світового інформаційного простору неможливо уявити подальший якісний розвиток книгозбірень.

Проблематику модернізації та окремі тенденції інноваційної діяльності публічних й академічних бібліотек розглядали вітчизняні та зарубіжні дослідники, зокрема О. Воскобойнікова-Гузєва, В. Горовий, І. Давидова, Н. Каліберда, У. Кроуфорд, С. Аплін, Є. Генієва, О. Лаврик та ін. Проте питання оновлення роботи спеціалізованих бібліотек є малодослідженим. Поза увагою науковців перебуває, зокрема, бібліотечно-інформаційне обслуговування читачів юнацького віку — майбутньої інтелектуальної еліти країни (так званого knowledge-class). Ця аудиторія, з одного боку, становить найбільший та найактивніший сегмент користувачів Інтернету та різноманітних мобільних технологій [3; 6], а з іншого — є надзвичайно вразливою в умовах кризи, оскільки остання чинить вплив на формування ціннісних орієнтирів, самоідентифікацію, а також на навчальну діяльність та професійне визначення, котрі задають вектори розвитку особистості.

Мета публікації — окреслити перспективи вдосконалення бібліотечно-інформаційного обслуговування юнацтва, детерміновані подальшим розвитком ІКТ, змінами потреб суспільства та окремого індивіда, а також світовими тенденціями ринку товарів та послуг.

Активізації технічної модернізації національних публічних бібліотек сприяла реалізація упродовж 2009—2014 рр.

ініціативи "Глобальні бібліотеки в Україні" (Global libraries initiative), програми "Бібліоміст" (Ukraine Bibliomist program). Остання передбачала обладнання 1800 публічних книгозбірень комп'ютерною технікою; навчання бібліотекарів роботі з новими технологіями на базі 25 тренінгових центрів та підвищення рівня комп'ютерної грамотності населення в установах-учасниках по всій країні; надання підтримки у здійсненні адвокаційної діяльності та залученні додаткових ресурсів; популяризацію бібліотек серед громадськості. Реалізація програми надала змогу спеціалістам набутти нових навичок, необхідних для підвищення якості бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів; започаткувати інноваційні веб-проекти, важливі для формування віртуального простору публічних книгозбірень. Цей досвід надзвичайно корисний, оскільки заклади поступово трансформуються в інформаційно-аналітичні центри, навчально-інноваційні установи тощо.

Вітчизні спеціалізовані книгозбірні, котрі обслуговують юнацтво та молодь, упродовж останніх 5—6 років, враховуючи світовий досвід та адаптуючи його до реалій модернізації соціокультурної сфери в Україні, окрім автоматизації внутрішніх процесів, розширюють онлайн-сервіс бібліотечний сервіс. Зокрема, фахівці мережі установ для юнацтва (молоді) використовують такі технології:

- хмарні обчислення для збереження даних, спільної роботи з документами та ведення проектів, календарів, каталогів тощо;

- онлайн-комунікаційні платформи для взаємодії з аудиторією (блоги, сайти соціальних мереж тощо);

- автоматизацію внутрішніх процесів бібліотечно-інформаційної діяльності, що забезпечує можливість підтримки е-каталога, здійснення автоматизованої книговидачі, ведення статистичного обліку тощо.

Модернізація обслуговування юних читачів із використанням ІКТ має відповідати стратегії розвитку бібліотеки, переглянутої в контексті нових документів, що визначають вектори демократичного національного розвитку України у найближчі 10—15 років, зокрема Стратегії сталого розвитку "Україна-2020", Довгострокової стратегії розвитку української культури, а також Маніфесту Української бібліотечної асоціації "Бібліотеки в умовах кризи", Концепції розвитку системи надання електронних послуг в Україні, Програми розвитку дітей та юнацтва та ін. Згідно з цими документами визначимо пріоритети бібліотечно-інформаційної діяльності, а саме:

- забезпечення вільного та безкоштовного доступу до ресурсів бібліотеки у будь-який час з будь-якого пристрою (комп'ютера, планшета, смартфона тощо);

- підтримка освіти як одного зі стратегічних ресурсів розвитку України, створення умов для творчого навчання;

- формування ціннісних орієнтирів юнацтва на основі популяризації кращих зразків вітчизняної та світової культури;

- сприяння національно-патріотичному розвитку особистості, ідентифікації з державою, її історією, культурою, а також зі світовими демократичними цінностями;

- забезпечення доступу до офіційної інформації для формування позиції свідомого і соціально активного громадянина;

- популяризація здорового способу життя, відповідальності за здоров'я;

- виховання інформаційно-мережевої та медіакультури в юнацькому середовищі.

Відповідно до окреслених пріоритетів якісні зміни торкнуться обслуговування як у фізичному, так і віртуальному бібліотечному просторі. Насамперед потребують перегляду інформаційний контент та дизайн онлайн-ресурсів. Скажімо, моніторинг тематичного наповнення офіційних сайтів Державної бібліотеки України для юнацтва та 21 обласної бібліотеки для юнацтва (молоді) (ОЮБ), здійс-

нений на початку 2015 р. виявив, що правова інформація є складовою частиною 10 (45%) сайтів, економічна — 3 (14%), екологічна — 6 (27%), соціальна — 16 (73%), психологічна — 3 (14%); матеріали бібліотечного краєзнавства подають 10 (45%) сайтів, інформацію на допомогу освіти — 8 (36%).

Аналіз планово-звітної документації ОЮБ, здійснений на початку 2015 р., засвідчив ставлення книгозбірень до національно-патріотичного виховання юнацтва як до пріоритетного напрямку діяльності, однак традиційні форми бібліотечно-інформаційного обслуговування не знаходять відображення у віртуальному просторі загалом або мають формально-звітний характер.

Враховуючи те, що сучасна публічна книгозбірня трансформується у навчально-інноваційний заклад, середовище для формальної та неформальної освіти, в її віртуальному просторі має бути представлена ресурсна база для забезпечення потреб студентів. Відповідно, окрім надання доступу до власних фондів, є потреба у здійсненні постійного моніторингу інтернет-простору задля виявлення, оцінки та популяризації якісних сервісів та послуг на допомогу навчанню, самоосвіті та саморозвитку.

Відповідно до змін, що відбуваються у суспільстві, надзвичайно важливо особливу увагу приділяти соціальним групам, які недостатньо інтегровані у місцеві громади: меншинам, біженцям і мігрантам, переміщеним особам, тим, хто шукає політичного притулку, людям із фізичними і психічними обмеженнями, безробітним, безпритульним та ін. Організувати ярмарки вакансій, дистанційне навчання, допомагати у соціальній адаптації та реабілітації [8]. Згідно з результатами моніторингу, лише на п'яти сайтах ОЮБ як окрему рубрику розміщено зазначену інформацію.

Повноцінне виконання функцій ресурсу визначається передусім якістю його інформаційного наповнення. Найближчим часом модернізація офіційних бібліотечних сторінок буде пов'язана саме з оновленням контенту, в комплексі з яким відбуватимуться оптимізація навігації в межах сайта, додавання нових сервісів та служб, редизайн тощо.

У контексті модернізації навігації можна прогнозувати експериментальні спроби застосування технологій Big Data, що використовуються у сфері бізнесу та реклами для моніторингу інформації про користувачів, систематизації їхніх запитів та уподобань, персоналізованого підходу до пропозиції, максимально релевантної потребам конкретної людини. Ці технології дають змогу пропонувати відвідувачам різноманітні дані з теми, зацікавлення до якої він виявляв, виявляє чи може виявити.

Щодо дизайну бібліотечних віртуальних ресурсів, то останнім часом, завдяки використанню для доступу до мережі Інтернет портативних пристроїв (смартфонів, планшетів тощо), а також упровадженню нових веб-технологій (HTML5 и CSS3) у блогах та інформаційних виданнях широко обговорюється тема адаптивного оформлення, яке відіграє вирішальну, на думку фахівців, роль під час створення сайта [4].

Адаптивний дизайн (adaptive web design) — технологія розробки ресурсу, метою якої є зручність його перегляду на моніторах з будь-якою роздільною здатністю екрана [5].

Серед його основних принципів виокремимо:

- можливість адаптації шаблонів відповідно до роздільної здатності екрана;

- відтворення та зміна зображень на мобільних пристроях низької якості;

- можливість спрощувати елементи сторінки, створювати зручні й великі за розміром посилання для мобільних користувачів, а також виявляти і реагувати на мобільні функції (орієнтація пристрою і геолокація) [4].

Основна перевага застосування адаптивного веб-дизайну — забезпечення універсальності сайта для різних гаджетів, тобто уніфікована версія сторінки для усіх пристроїв.

Один із різновидів сучасного веб-дизайну, що має назву плоского (flat design), — мінімалістичний підхід до оформлення об'єктів, який підкреслює зручність використання і здебільшого орієнтований на кінцевого споживача. Однак цей метод фахівці не радять застосовувати під час розробки сайтів для юних відвідувачів, оскільки це негативно вплине на їхню лояльність. Створення веб-сторінок для дітей потребує доповнення простих конструкцій деталями, що прикрасять ресурс, зроблять його яскравим і привабливим. Призначення ж плоского дизайну — розроблення простих і легких у користуванні сайтів, для яких насамперед важливий контент, а не оформлення.

Аналізуючи різноманіття пристроїв для інтернет-доступу, в тому числі й до ресурсів бібліотек, слід наголосити, що поширеними комунікаційними засобами стають смартфони. На II квартал 2015 р. частка аудиторії, що використовує мобільні пристрої для доступу до мережі, становила 30% [3]. Враховуючи постійне зростання числа їхніх прихильників серед підлітків та молоді, британські бібліотекарі, наприклад, відслідковують корисні мобільні додатки (які дозволяють створювати фото та відео, електронні публікації, розв'язувати задачі тощо), вивчають та популяризують їх. Вітчизняні фахівці не повинні лишатися осторонь сучасних тенденцій розвитку комунікаційного середовища, тож досвід у сфері застосування мобільних додатків для налагодження взаємодії з користувачем підлягає дослідженню задля подальшого практичного застосування.

У контексті модернізації бібліотечно-інформаційного обслуговування юнацтва слід враховувати і тенденції розвитку бібліотек, нових ІКТ, потреби на світовому ринку інформаційних послуг. У січні 2014 р. спеціалісти асоціації "YALSA" оприлюднили звіт "Майбутнє бібліотечних послуг для та з підлітками: заклик до дій" ("The future of library services for and with teens: a call to action"), в якому розглянуто основні підходи до організації якісного обслуговування підлітків і молоді та запропоновано розширити можливості бібліотек щодо залучення цієї аудиторії до участі у роботі установ з огляду на вимоги та виклики XXI століття. Зокрема, в документі увагу акцентовано на тому, що книгозбірні, зважаючи на стрімке поширення та активне використання ІКТ у юнацькому середовищі, мають визначитися щодо впливу технологій на майбутнє бібліотечно-інформаційного обслуговування молоді. Наголошено, що бібліотека з місця доступу до фізичного контенту повинна перетворитися на фізичний та віртуальний простір, де читачам доступне різноманіття ресурсів — від книжок до комп'ютерних програм і консультацій експертів місцевого, регіонального чи національного рівня [7; 14].

Одним із засобів модернізації бібліотечного сервісу, перспективи використання якого сьогодні активно вивчають науковці, є соціальні медіа, зокрема соцмережі. У. Кроуфорд, письменник, дослідник, системний аналітик з багаторічним досвідом та автор видання "Успішні соціальні мережі у публічних бібліотеках", наголошує, що книгозбірні були технологічними лідерами протягом десятиліть, оскільки одними з найперших почали використовувати інноваційні розробки. Також він констатує, що нині, коли ІТ-сфера невпинно еволюціонує і менеджери комунікаційних наук та маркетингу все більше покладаються на соціальні медіа, бібліотечні програми, як і раніше, мають велике значення не тільки для культурного здоров'я громади, а й для підвищення рівня грамотності серед дітей та дорослих, допомоги у працевлаштуванні тощо [11].

Спеціалісти публічної бібліотеки Джонсборо (Крейгхед, штат Арканзас) активно використовують комп'ютерні технології й соціальні мережі в обслуговуванні читачів та маркетинговій політиці. Однак Б. Біззле, директор з інформаційних технологій закладу, вважає, що сучасною проблемою є вміння приймати правильні рішення стосовно технологій, в які варто інвестувати ресурси. Фахівець

перекоаний, що установам не слід створювати акаунти одразу в усіх соціальних медіа, оскільки це послабить бренд і місію. Успішні бібліотеки самостійно визначають, які з платформ найефективніші для наближення до цільової аудиторії, та розробляють стратегію присутності у веб-просторі.

На думку Б. Біззле, фахівці провідних закладів мають долучатися до створення власного ресурсу, а не лише спостерігати за брендом. Слід усіляко сприяти усуненню бар'єрів на шляху доступу до фондів і підвищувати інформованість населення щодо важливості бібліотек для інтелектуального розвитку суспільства [13].

Для залучення підлітків у бібліотечному обслуговуванні доцільно використовувати комп'ютерні ігри, які є надзвичайно популярною технологічною формою. Зокрема, школа інформаційних досліджень в Університеті Сіракуз підтримує сайт, присвячений іграм, який має відповідну назву "Тому що грати важливо". Його місія полягає у створенні трансформативних ігор і неформального навчального середовища, доступного у бібліотеках, музеях та інших просторах громадської освіти [13].

На думку С. Аплін, педагога-новатора Університету Південної Кароліни, використовуючи ігри у процесі обслуговування читачів, книгозбірні мають більше шансів залучити молодь, яка, ймовірно, зацікавиться й іншими видами послуг. Крім того, фахівець вважає відеоігри інструментом, що сприятиме підвищенню грамотності, розв'язуванню вмінь критично мислити та розв'язувати різноманітні практичні завдання [10].

Ідею використання нетрадиційних засобів у діяльності книгозбірень підтримує і Б. Майер, спеціаліст з ігрових та бібліотечних технологій агентства освітніх послуг, що надає підтримку 22 установам західної частини Нью-Йорка; він є співавтором видання "Бібліотеки отримали гру" ("Libraries got game"). Фахівець вважає, що гральний досвід допомагає в різноманітних життєвих ситуаціях, надає можливість набути навичок співпраці, взаємодії з іншими людьми й заохочує до діалогу та командної роботи.

Згідно з результатами європейських досліджень, у найближчому майбутньому спеціалісти публічних бібліотек мають докласти певних зусиль для створення комфортних умов для навчання як у фізичному, так і віртуальному просторах. Скажімо, в дослідженні "Бібліотека в майбутньому" ("The library of the future"), проведеному Радою з питань мистецтв Англії (Arts council England) 2013 р., йдеться про перспективи розвитку публічних книгозбірень упродовж найближчих 10 років. Одними із основних кроків мають бути:

- поширення нових навичок, умінь та сучасної грамотності, створення умов для навчання за допомогою книг та цифрових ресурсів;
- підтримка бізнесу та економічного зростання, підвищення кваліфікації завдяки забезпеченню доступу до відповідної інформації;
- допомога в самоідентифікації особистості, визначенні місця в суспільстві, дослідженні історії та культури власного народу;
- популяризація демократичних цінностей через забезпечення відкритого доступу до достовірної інформації;
- орієнтація індивіда на здоровий спосіб життя тощо [15].

Висновки. Підсумовуючи викладене, констатуємо, що у найближчій перспективі подальша інтеграція ІКТ до бібліотечно-інформаційної діяльності задля якісного оновлення бібліотечно-інформаційного обслуговування юнацтва передбачатиме насамперед цілеспрямоване використання технологій як економічно доцільного засобу комунікативної взаємодії. Відбуватиметься модернізація офіційних сайтів книгозбірень, що передбачатиме оптимізацію інформаційного наповнення ресурсів, персоналізовану навігацію та редизайн. Подальший розвиток соціальних медіа призведе

до перегляду ефективності бібліотечної складової, фахівці започатковуватимуть експериментальні веб-проекти з використанням новітніх онлайн-комунікаційних платформ та зосередяться на постійній підтримці найуспішніших ініціатив відповідно до кількісних та якісних показників. За тематикою переважатимуть ресурси на допомогу освіті, самоосвіті, навчанню протягом життя як важливим чинникам у сферах зайнятості й соціального забезпечення, економічного зростання і конкурентоспроможності.

Список використаної літератури

1. Аналітична доповідь до Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України "Про внутрішнє і зовнішнє становище України в 2015 році". — Київ : НІСД, 2015. — 684 с.
2. Довгострокова стратегія розвитку української культури / Міністерство культури України. — Київ, 2015. — Режим доступу: <http://mincult.kmu.gov.ua/mincult/doccatalog/document.jsessionid=3443E37A8673D475E4C54D8C7CF26063.app1?id=404819>. — Назва з екрана.
3. Дослідження інтернет-аудиторії України [II квартал, 2015 рік] / Інтернет-асоціація України. — Режим доступу: http://www.inau.org.ua/analytics_vuq.phtml. — Назва з екрана.
4. Егорова И. Н. Исследование и практическая реализация современных методов веб-дизайна / И. Н. Егорова, Н. И. Кунишина, А. Д. Бекетова, М. Ю. Куница // Вісник НТУ "ХПИ". — 2013. — № 70 (1043). — С. 80—85.
5. Кедлек Т. Адаптивный дизайн. Делаем сайты для любых устройств / Т. Кедлек. — Санкт-Петербург : Питер, 2013. — 288 с.
6. Красій М. Бібліотека та читач у віртуальному просторі: місце зустрічі (Результати Всеукраїнського соціологічного дослідження) / М. Красій // Бібліосвіт : інформ. вісн. — Вип. 1 (49) 2014. — Київ, 2014. — С. 55—68. — Режим доступу: http://www.4uth.gov.ua/library_science/bibliosvit/bibliosvit_2014_vo49_n1.pdf. — Назва з екрана.
7. Майбутнє бібліотечних послуг для та з підлітками: заклик до дій, США. Частина 1 / Переклад з англ. В. С. Пашкової // Творчість та інновації в українських бібліотеках. — 2014. — 14 січ. — Режим доступу: <http://libinnovate.wordpress.com/2014/01/14/сша-майбутнє-бібліотечних-послуг-дл.html>. — Назва з екрана.
8. Манифест Української бібліотечної асоціації "Бібліотека в умовах кризи" (проект) / Українська бібліотечна асоціація. — Режим доступу: <http://ula.org.ua/ua/news/3108-manifest-ukrainkoi-bibliotечноi-asotsiatsii-biblioteku-v-umovakh-kryzy-proekt>. — Назва з екрана.
9. Про Стратегію сталого розвитку "Україна-2020" : Указ Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015. — Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/18688.html>. — Назва з екрана.
10. Aplin S. M. W. Using technology to connect public libraries and teens / Susan M. W. Aplin // Student Research Journal. — 2012. — 2 (2). — Mode of access: <http://scholarworks.sjsu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1098&context=slissrj>. — Title from the screen.
11. Crawford W. Successful social networking in public libraries / Walt Crawford. — Chicago : American Library Association, 2014. — 176 p.
12. Library services in the digital age // Pew Internet. — 2013. — 22 January. — Mode of access: <http://libraries.pewinternet.org/2013/01/22/library-services/>. — Title from the screen.
13. Social networking / American Library Association. — 2013. — Mode of access: <http://www.ala.org/news/state-americas-libraries-report-2013/social-networking>. — Title from the screen.
14. The Future of library services for and with teens: A call to action / Young Adult Library Services Association, Institute of museum and library services. — 2014. — Mode of access: http://www.ala.org/yaforum/sites/ala.org.yaforum/files/content/YALSA_nationalforum_final.pdf. — Title from the screen.
15. The library of the future / Arts Council England. — 2013. — 11 p. — Mode of access: http://www.artscouncil.org.uk/media/uploads/pdf/The_library_of_the_future_May_2013.pdf. — Title from the screen.

Рассмотрены возможности современных информационно-коммуникационных технологий для модернизации библиотечно-информационного обслуживания юношества и определены перспективы на ближайшие 10—15 лет в соответствии с дальнейшим развитием компьютерных технологий, онлайн-коммуникационных сервисов и мировыми тенденциями их применения.

The potential of modern information and communication technologies for the modernization of library and information services for youth was investigated. The prospects for the modernization of library and information services in the next 10—15 years in accordance to changes taking place in Ukrainian society and keeping in mind the further development of information and communication technologies as well as global trends in the practical use were outlined.

Надійшла до редакції 23 червня 2015 року

ІСТОРИЧНІ РОЗВІДКИ

УДК 655.41(477.65-25)"19"

Наталія Романюк,
викладач кафедри видавничої справи та мережових видань
Київського національного університету культури і мистецтв

Друкарня Єлисаветградського повітового земства: досягнення та проблеми

У статті проаналізовано особливості діяльності друкарні Єлисаветградського повітового земства, що діяла на початку ХХ століття, а саме історію створення, видавничий репертуар, умови праці друкарів.

Ключові слова: історія видавничої справи, друкарня, друкована продукція, Єлисаветград, Кіровоград.

На початку ХХ століття Єлисаветград (нині — Кіровоград) не поступався багатьом губернським містам тодішньої Російської імперії. Потреба у друкованому слові сприяла утвердженню найбільших друкарень, що виникли наприкінці ХІХ століття, — М. Гольденберга, Д. Шполян-

ського, братів Броун, Н. Сейдера, набирали обертів й інші книговидавничі організації. Характеристику сучасників про видавничу справу міста подано в довідникові "Весь Єлисаветград" за 1910 рік: "Друкарська справа значно розвинулася останнім часом. У місті нараховується 14 дру-